

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

Θέμα: Ένα νέο Υπουργείο για την Ανώτατη Εκπαίδευση, την Έρευνα και την Καινοτομία: μεταρρύθμιση ή μια ακόμη διοικητική αλλαγή;

Οι θέσεις της ΠΡΩ.ΠΑΙΔΕΙ.Α.

Η εξαγγελία για τη δημιουργία ενός νέου Υπουργείου Ανώτατης Εκπαίδευσης, Έρευνας και Καινοτομίας ανοίγει έναν σημαντικό διάλογο για το μέλλον του ελληνικού εκπαιδευτικού και ερευνητικού συστήματος ως μοχλό βελτίωσης των γνώσεων και δεξιοτήτων του ενεργού δυναμικού της Χώρας, αλλά και διάχυσης της καινοτομίας στις επιχειρήσεις και επιτάχυνσης της ανάπτυξης. Δεν πρόκειται ή τουλάχιστον δεν πρέπει να πρόκειται απλώς για μια αλλαγή οργανογράμματος. Το πραγματικό ερώτημα είναι αν η χώρα είναι έτοιμη να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται, οργανώνει και αξιοποιεί τη γνώση σε καινοτομία και ανάπτυξη.

Οι εισηγήσεις γενικά συγκλίνουν σε μια βασική διαπίστωση: η Ελλάδα έχει δημιουργήσει αξιόλογο ερευνητικό δυναμικό, πανεπιστημιακές και ερευνητικές υποδομές και σημαντική διεθνή παρουσία, αλλά το σύστημα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από κατακερματισμό. Η ανώτατη εκπαίδευση βρίσκεται στο Υπουργείο Παιδείας, ενώ σημαντικό μέρος της έρευνας και της καινοτομίας υπάγεται σε διαφορετικό διοικητικό και χρηματοδοτικό περιβάλλον. Η συγκέντρωση της Ανώτατης Εκπαίδευσης, της Έρευνας και της Καινοτομίας σε ένα ενιαίο υπουργικό σχήμα επιχειρεί να αντιμετωπίσει ακριβώς αυτή τη διάσπαση. Η κατεύθυνση αυτή, επομένως, μπορεί να είναι θετική. Αλλά η δημιουργία ενός νέου Υπουργείου θα δικαιωθεί μόνο αν συνοδευτεί από μια πραγματική αλλαγή πολιτικής.

Από το «Υπουργείο» στο εθνικό οικοσύστημα γνώσης

Η χώρα δεν χρειάζεται απλώς ένα ακόμη υπουργείο. Χρειάζεται ένα συνεκτικό **εθνικό οικοσύστημα γνώσης**. Η έρευνα δεν μπορεί να σχεδιάζεται ανεξάρτητα από τα πανεπιστήμια. Η καινοτομία δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως το τελευταίο στάδιο ενός ερευνητικού έργου αλλά ανάλογα με το επίπεδο ωριμότητας του ερευνητικού αποτελέσματος σε ευκαιρία καινοτομίας. Και το πανεπιστήμιο δεν μπορεί να λειτουργεί απομονωμένο από την οικονομία, την κοινωνία και τις ανάγκες της χώρας. Το νέο Υπουργείο θα μπορούσε να αποτελέσει τον θεσμικό χώρο όπου θα συναντώνται αυτοί οι τρεις κόσμοι: **ανώτατη εκπαίδευση – έρευνα – καινοτομία**.

Αυτό ακριβώς φαίνεται να υιοθετείται από την κυβέρνηση και άλλα πολιτικά κόμματα, όπου υποστηρίζεται ένας ενιαίος χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης, Έρευνας και Καινοτομίας, με στενότερη συνεργασία πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων.

Όμως υπάρχει μια κρίσιμη προϋπόθεση. Το νέο Υπουργείο δεν πρέπει να γίνει ένα μεγαλύτερο και περισσότερο γραφειοκρατικό Υπουργείο. Πρέπει να γίνει **Υπουργείο στρατηγικού σχεδιασμού**. Η έρευνα χρειάζεται σταθερότητα, μακροχρόνιο σχεδιασμό, αξιοκρατία, ανεξάρτητη αξιολόγηση και προβλέψιμη χρηματοδότηση. Αυτές είναι προϋποθέσεις που επισημαίνονται με ιδιαίτερη έμφαση και στις εισηγήσεις που προηγήθηκαν της πρότασης.

Η μεγάλη συζήτηση που δεν πρέπει να αποφύγουμε: τι θα γίνει με το σχολείο;

Η πιθανή αποκοπή της Ανώτατης Εκπαίδευσης από το Υπουργείο Παιδείας δημιουργεί όμως ένα σοβαρό ερώτημα.

Μπορούμε να διαχωρίσουμε διοικητικά την Ανώτατη Εκπαίδευση από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια χωρίς να διαρραγεί η ενότητα της εκπαιδευτικής πολιτικής;

Η απάντηση δεν μπορεί να είναι αυτονόητη. Το σχολείο δεν είναι απλώς ο χώρος που προηγείται του πανεπιστημίου. Είναι η βάση πάνω στην οποία στηρίζεται ολόκληρο το εκπαιδευτικό οικοδόμημα. Οι μαθητές που σήμερα βρίσκονται στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο είναι οι φοιτητές των πανεπιστημίων της επόμενης δεκαετίας.

Επομένως, ένας διοικητικός διαχωρισμός μπορεί να είναι λειτουργικός, **μόνο εφόσον διατηρηθεί ένας ισχυρός θεσμικός μηχανισμός σύνδεσης των δύο συστημάτων.**

Και εδώ βρίσκεται, κατά την άποψή μας, ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα της μεταρρύθμισης.

Το Υπουργείο Παιδείας, εφόσον παραμείνει αρμόδιο για την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, θα πρέπει να διατηρήσει ισχυρή θεσμική σύνδεση με το νέο Υπουργείο. Δεν μπορεί να υπάρξουν δύο ανεξάρτητες εκπαιδευτικές πολιτικές.

Χρειάζεται κοινός μακροχρόνιος σχεδιασμός για:

- τα προγράμματα σπουδών,
- τις δεξιότητες του μέλλοντος,
- την τεχνητή νοημοσύνη,
- τον ψηφιακό γραμματισμό,
- τον επαγγελματικό προσανατολισμό,
- τη σύνδεση σχολείου και αγοράς εργασίας,
- τη μετάβαση από το Λύκειο στην Ανώτατη Εκπαίδευση,
- και κυρίως τη διαμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού που χρειάζεται η Ελλάδα.

Η δημιουργία δύο υπουργείων δεν πρέπει να οδηγήσει στη δημιουργία **δύο εκπαιδευτικών κόσμων.**

Το Εθνικό Απολυτήριο και το τέλος του Λυκείου ως «προθάλαμος των Πανελλαδικών»

Η συζήτηση για το νέο Υπουργείο δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από τη συζήτηση για το Εθνικό Απολυτήριο.

Η κυβέρνηση έχει ήδη ανοίξει διάλογο για ένα ισχυρό και αξιόπιστο Εθνικό Απολυτήριο, με στόχο να αποκτήσει ξανά ουσιαστικό ρόλο το Λύκειο. Παράλληλα έχει καταστήσει σαφές ότι οι Πανελλαδικές Εξετάσεις δεν καταργούνται άμεσα. ([Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων](#))

Πρόκειται για μια σωστή αφετηρία, αλλά το ζήτημα απαιτεί πολύ μεγαλύτερη προσοχή. Το ελληνικό Λύκειο έχει εδώ και χρόνια ένα θεμελιώδες πρόβλημα. Η εκπαιδευτική του λειτουργία επισκιάζεται από την εξεταστική του λειτουργία. Για μεγάλο μέρος της κοινωνίας, το Λύκειο έχει μετατραπεί σε έναν τριετή προθάλαμο των Πανελλαδικών.

Αυτό πρέπει να αλλάξει. Το Εθνικό Απολυτήριο θα πρέπει να αποκαταστήσει την εκπαιδευτική αυτονομία του Λυκείου, να αποτυπώνει πραγματικά τις γνώσεις και τις δεξιότητες του μαθητή και να αποτελεί έναν αξιόπιστο εθνικό τίτλο σπουδών. Αλλά υπάρχει μια κρίσιμη λεπτομέρεια.

Το Εθνικό Απολυτήριο δεν πρέπει να μετατραπεί σε μια δεύτερη μορφή Πανελλαδικών.

Η αξιοπιστία του απαιτεί αντικειμενικότητα, κοινά εθνικά κριτήρια, ελεγχόμενη αξιολόγηση και μηχανισμούς που θα περιορίζουν τις αποκλίσεις μεταξύ σχολείων και περιοχών. Επιτέλους κάποτε πρέπει να εξισορροπηθεί το 50% των αριστούχων αποφοίτων των Λυκείων με το 5% των αριστούχων των Πανελλαδικών εξετάσεων!

Οι Πανελλαδικές, από την άλλη, θα πρέπει να αποκτήσουν διαφορετικό ρόλο, πρέπει να είναι ένας μηχανισμός επιλογής για την Ανώτατη Εκπαίδευση και όχι ο μηχανισμός που καθορίζει ολόκληρη τη λειτουργία του Λυκείου.

Μια πιθανή μελλοντική αρχιτεκτονική θα μπορούσε να βασίζεται σε **δύο διακριτές αλλά συνδεδεμένες λειτουργίες.**

Εθνικό Απολυτήριο = πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Εισαγωγικές εξετάσεις = επιλογή για συγκεκριμένα προγράμματα και ιδρύματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Αυτό θα μπορούσε να αποκαταστήσει τον πραγματικό ρόλο του Λυκείου.

Ο ακαδημαϊκός χάρτης μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα

Εδώ βρίσκεται ίσως η πιο δύσκολη αποστολή του νέου Υπουργείου. Ο ελληνικός ακαδημαϊκός χάρτης δημιουργήθηκε σε μεγάλο βαθμό σε διαφορετικές δημογραφικές και οικονομικές συνθήκες. Σήμερα η χώρα βρίσκεται μπροστά σε μια διαφορετική πραγματικότητα.

Έχει πλέον διαπιστωθεί ότι ο μεγάλος αριθμός πανεπιστημίων και τμημάτων, σε συνδυασμό με τη δημογραφική συρρίκνωση, δημιουργεί ιδιαίτερες πιέσεις κυρίως στα περιφερειακά ιδρύματα. Το πρόβλημα δεν είναι απλώς αριθμητικό. Δεν μπορούμε να αποφασίσουμε για το μέλλον ενός πανεπιστημίου μόνο με βάση τον αριθμό των φοιτητών του. Τα περιφερειακά πανεπιστήμια αποτελούν σημαντικούς αναπτυξιακούς πυλώνες των περιοχών τους. Δημιουργούν θέσεις εργασίας, εισόδημα, ερευνητικές συνεργασίες και ένα ευρύτερο οικοσύστημα γνώσης.

Επομένως, η αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη δεν πρέπει να γίνει με έναν απλό «κόφτη» τμημάτων. Χρειάζεται **εθνικός ακαδημαϊκός σχεδιασμός**. Κάθε πανεπιστήμιο δεν είναι απαραίτητο να είναι εξαιρετικό σε όλα. Μπορεί και πρέπει να αναπτύξει τη δική του ταυτότητα, να επιλέξει συγκεκριμένα πεδία στα οποία διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα και να δημιουργήσει κρίσιμη μάζα ανθρώπων, υποδομών και πόρων. Αυτή είναι μια από τις βασικές ιδέες. Η εποχή του «κάθε πόλη και πανεπιστήμιο, κάθε πανεπιστήμιο και όλα τα τμήματα» έχει πιθανότατα ολοκληρώσει τον ιστορικό της κύκλο χωρίς αυτό να **σημαίνει επιστροφή στη συγκέντρωση της Ανώτατης Εκπαίδευσης στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα**. Σημαίνει έξυπνη εξειδίκευση.

Η υπογεννητικότητα αλλάζει τα πάντα

Υπάρχει ένας παράγοντας που δεν μπορεί πλέον να αγνοηθεί. Αυτός είναι το δημογραφικό.

Το 2025 γεννήθηκαν στην Ελλάδα μόλις 65.594 παιδιά, 4,2% λιγότερα από το 2024. (ertnews.gr)

Το πρόβλημα δεν αφορά μόνο το ασφαλιστικό ή την αγορά εργασίας. Αφορά άμεσα και την εκπαίδευση.

Τα παιδιά που γεννιούνται σήμερα θα μουν στο Δημοτικό σε περίπου έξι χρόνια, στο Γυμνάσιο σε περίπου δώδεκα και στην Ανώτατη Εκπαίδευση σε περίπου δεκαοκτώ χρόνια. Άρα, **ο σημερινός δημογραφικός δείκτης είναι ο αυριανός αριθμός φοιτητών**. Αυτό σημαίνει ότι ο ακαδημαϊκός χάρτης της χώρας δεν μπορεί να σχεδιάζεται χωρίς δημογραφικές προβολές.

Το νέο Υπουργείο θα πρέπει να διαθέτει έναν μόνιμο μηχανισμό δημογραφικού και εκπαιδευτικού σχεδιασμού, ο οποίος θα προβλέπει τον αριθμό των μαθητών και φοιτητών της επόμενης δεκαετίας και θα συνδέει τις προβλέψεις αυτές με:

- τον αριθμό των εισακτέων,
- τον αριθμό και το μέγεθος των τμημάτων,
- τις ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό,
- τις υποδομές,
- τις φοιτητικές εστίες,
- τη γεωγραφική κατανομή των ιδρυμάτων,
- και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Αν δεν γίνει αυτό, υπάρχει κίνδυνος να συνεχίσουμε να σχεδιάζουμε την Ανώτατη Εκπαίδευση με βάση τον πληθυσμό του χθες.

Από το brain drain στο brain circulation

Η Ελλάδα έχει ένα ακόμη πολύτιμο κεφάλαιο, τους Έλληνες επιστήμονες που βρίσκονται στο εξωτερικό.

Οι εισηγήσεις που προηγήθηκαν της πρότασης του νέου Υπουργείου υπογραμμίζουν ότι δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε το ζήτημα μόνο ως «επιστροφή» των επιστημόνων. Προτείνεται η μετάβαση από τη λογική του brain drain ή ακόμη και του brain gain στη λογική του **brain circulation**: οι Έλληνες επιστήμονες της διασποράς μπορούν να συνεργάζονται με ελληνικά πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις χωρίς απαραίτητα να εγκαταλείψουν τη χώρα όπου εργάζονται. Αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό.

Η Ελλάδα δεν χρειάζεται να ζητήσει από όλους τους επιστήμονές της να επιστρέψουν. Χρειάζεται να δημιουργήσει ένα σύστημα που θα τους επιτρέπει **να συμμετέχουν στο ελληνικό οικοσύστημα γνώσης από οπουδήποτε στον κόσμο**. Και αυτό απαιτεί θεσμούς, χρηματοδότηση, διεθνή αξιολόγηση και αξιοκρατία.

Η πρόσφατη δημόσια συζήτηση για προβλήματα σε ερευνητικές χρηματοδοτήσεις δείχνει ακριβώς πόσο εύθραυστη μπορεί να είναι η εμπιστοσύνη της επιστημονικής κοινότητας όταν υπάρχουν καθυστερήσεις, αδιαφάνεια ή ασυνέχεια. Το σχετικό δημοσίευμα που εξετάσαμε καταγράφει, μεταξύ άλλων, την υπόθεση του προγράμματος «Trust your Stars» και τις έντονες αντιδράσεις ερευνητών. Δεν μπορείς να ζητάς από έναν επιστήμονα του εξωτερικού να επιστρέψει σε μια χώρα αν δεν μπορείς να του εγγυηθείς **σταθερούς κανόνες του παιχνιδιού**.

Η τεχνητή νοημοσύνη αλλάζει και το πανεπιστήμιο και το σχολείο

Το νέο Υπουργείο θα έχει μπροστά του και μια πρόκληση που δεν υπήρχε όταν σχεδιάστηκε ο σημερινός διοικητικός χάρτης, την τεχνητή νοημοσύνη. Η ΑΙ δεν είναι απλώς ένα νέο επιστημονικό αντικείμενο. Αλλάζει τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουμε, εργαζόμαστε, ερευνούμε και παράγουμε γνώση. Οι εισηγήσεις της επιτροπής επισημαίνουν ότι η προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών είναι υπερβολικά αργή και ότι η τεχνητή νοημοσύνη πρέπει να γίνει βασικό μέρος της επιστημονικής και τεχνικής εκπαίδευσης, όπως ο προγραμματισμός και τα μαθηματικά. Αυτό όμως πρέπει να ξεκινήσει πολύ νωρίτερα από το πανεπιστήμιο. Εάν θέλουμε πανεπιστήμια που θα παράγουν επιστήμονες ικανούς να εργαστούν στην εποχή της ΑΙ, πρέπει να δημιουργήσουμε σχολεία που θα καλλιεργούν από νωρίς μαθηματική σκέψη, επιστημονικό γραμματισμό, αλγοριθμική σκέψη, δημιουργικότητα, κριτική αξιολόγηση της πληροφορίας και υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας.

Εδώ ακριβώς αποδεικνύεται γιατί ο διοικητικός διαχωρισμός των υπουργείων δεν πρέπει να γίνει **διαχωρισμός της εκπαιδευτικής πολιτικής.**

Τι πρέπει, λοιπόν, να κάνει το νέο Υπουργείο;

Κατά την άποψή μας, το νέο Υπουργείο θα πρέπει να αναλάβει μια ευρύτερη αποστολή από την απλή διοίκηση των ΑΕΙ. Πρέπει να γίνει ο φορέας ενός **δεκαετούς εθνικού σχεδίου γνώσης**, με σαφείς στόχους και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Ένα τέτοιο σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον:

Πρώτον, θεσμική και ουσιαστική αυτονομία των πανεπιστημίων, με ισχυρή λογοδοσία και ανεξάρτητη αξιολόγηση και υποχρεωτική αιτιολογημένη προσαρμογή στο αποτέλεσμα των αξιολογήσεων.

Δεύτερον, σταθερή χρηματοδότηση της έρευνας και ανεξάρτητους μηχανισμούς αξιολόγησης διεθνών προδιαγραφών.

Τρίτον, στρατηγική αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη με βάση την ποιότητα, την κρίσιμη μάζα, τη γεωγραφία, τις ανάγκες της οικονομίας και τις δημογραφικές προβολές.

Τέταρτον, πραγματική σύνδεση της έρευνας με την καινοτομία, την παραγωγή, την οικονομία και την κοινωνία. Η Ελλάδα δεν έχει ως κύριο πρόβλημα μόνο την παραγωγή ερευνητικής γνώσης, αλλά κυρίως τη μετατροπή της σε προϊόντα, υπηρεσίες, επιχειρήσεις και κοινωνικό αποτέλεσμα.

Πέμπτον, ένα εθνικό σύστημα μεταφοράς τεχνολογίας με επαγγελματικό research management και όχι απλώς διοικητική διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων.

Έκτον, ουσιαστική πολιτική για τη διασύνδεση της ελληνικής επιστημονικής διασποράς με την Πατρίδα.

Έβδομον, εθνική στρατηγική για την τεχνητή νοημοσύνη, που θα διατρέχει όλο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Όγδοον, έναν μόνιμο μηχανισμό σύνδεσης του Υπουργείου Ανώτατης Εκπαίδευσης με το Υπουργείο Παιδείας, ώστε η αποκοπή της διοικητικής αρμοδιότητας να μην εξελιχθεί σε αποκοπή της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Και μια τελευταία προϋπόθεση: να μη γίνει η μεταρρύθμιση κομματικό κεκτημένο

Η μεγαλύτερη ίσως πρόκληση είναι πολιτική. Η έρευνα, η Ανώτατη Εκπαίδευση και η καινοτομία δεν μπορούν να οργανώνονται με ορίζοντα τετραετίας. Χρειάζονται σχεδιασμό πέραν της δεκαετίας!

Η πολιτική για μια εθνική στρατηγική δεκαετούς ορίζοντα, με διακομματική συνέχεια και ευθυγράμμιση με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας και το Horizon Europe, πρέπει να είναι ίσως η βασική απαίτηση της νέας εποχής. Ένα Υπουργείο μπορεί να δημιουργηθεί σε μία ημέρα. Ένα ανταγωνιστικό εθνικό σύστημα γνώσης χρειάζεται πολλές, πολλές δεκαετίες.

Η πραγματική πρόκληση

Η δημιουργία του Υπουργείου Ανώτατης Εκπαίδευσης, Έρευνας και Καινοτομίας μπορεί να αποτελέσει μια σημαντική ευκαιρία. Μπορεί όμως να εξελιχθεί και σε μια απλή αλλαγή πινακίδων, εάν δεν συνοδευτεί από βαθύτερες αλλαγές.

Το πραγματικό ζητούμενο δεν είναι **ποιος θα έχει την αρμοδιότητα των πανεπιστημίων.**

Το πραγματικό ζητούμενο είναι **ποια Ελλάδα θέλουμε να οικοδομήσουμε μέσα από τη γνώση.**

Μια Ελλάδα που θα διαχειρίζεται όλο και μικρότερο αριθμό φοιτητών σε όλο και περισσότερα τμήματα;

Ή μια Ελλάδα που θα αξιοποιήσει τη δημογραφική πρόκληση για να δημιουργήσει ένα μικρότερο ίσως, αλλά ισχυρότερο, πιο εξειδικευμένο και διεθνώς ανταγωνιστικό πανεπιστημιακό σύστημα;

Μια Ελλάδα που θα συνεχίσει να εξάγει τους καλύτερους νέους επιστήμονές της;
Ή μια Ελλάδα που θα μετατρέψει τη διασπορά της σε παγκόσμιο δίκτυο γνώσης;
Μια Ελλάδα που θα παράγει ερευνητικές δημοσιεύσεις, αλλά θα εισάγει την τεχνολογία;
Ή μια Ελλάδα που θα μετατρέπει την επιστημονική γνώση σε καινοτομία, παραγωγή και κοινωνική ευημερία;
Και, τέλος, ένα σχολείο που θα λειτουργεί ως προθάλαμος των Πανελλαδικών;
Ή ένα σχολείο που θα μορφώνει, θα καλλιεργεί δεξιότητες, θα δημιουργεί πολίτες και θα προετοιμάζει τους νέους για έναν κόσμο, που αλλάζει πολύ γρηγορότερα από τα εκπαιδευτικά μας συστήματα;
Η δημιουργία του νέου Υπουργείου είναι, επομένως, μια ευκαιρία να ανοίξει αυτή η μεγάλη συζήτηση.

Για την ΠΡΩ.ΠΑΙΔΕΙ.Α., το ζητούμενο δεν είναι ένα ακόμη Υπουργείο. Είναι μια νέα εθνική συμφωνία για την Παιδεία, την Έρευνα, τη Γνώση την Καινοτομία, την Οικονομία και τελικά την όλη Κοινωνία!

Γιατί σε μια χώρα που γεννά όλο και λιγότερα παιδιά, το σημαντικότερο κεφάλαιό της δεν μπορεί παρά να είναι η ποιότητα της γνώσης, που προσφέρει σε κάθε ένα από αυτά.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Καθηγητής Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης

Γεώργιος Οδ. Ζησιμόπουλος

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Γραφείο Πρωθυπουργού

Πρωθυπουργός / Γραφείο Πρωθυπουργού

Πολιτική Ηγεσία Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Υπουργός Παιδείας

Γραφείο Τύπου Υπουργείου

Γραφείο Υφυπουργού (Αρμόδιου για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση & Ειδική Αγωγή / Νικόλαος Παπαϊωάννου)

Γραφείο Υφυπουργού (Κωνσταντίνος Βλάσης)

Γενική Γραμματεία Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης & Ειδικής Αγωγής

Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής

Γραμματεία Επιτροπής

Επιτροπή Εθνικού Διαλόγου για το Εθνικό Απολυτήριο & τη Νέα Αρχιτεκτονική του Λυκείου

Γραμματεία / Διοικητική Υποστήριξη Επιτροπής Εθνικού Διαλόγου

Πρόεδρος της Επιτροπής (Πρύτανης Πανεπιστημίου Πειραιώς, Καθηγητής Μιχάλης Σφακιανάκης)

Γραφείο Πρυτανείας ΠΑ.ΠΕΙ.

Εισηγητική Επιτροπή / Ομάδες Εργασίας για το Νέο Υπουργείο & τη Διοικητική Αναμόρφωση

Γενική Γραμματεία Υπουργείου Παιδείας (Γενικός Γραμματέας / Γραμματεία)

Πρόεδρος Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) / Συντονιστές Εισηγητικών Επιτροπών

Γραμματεία ΙΕΠ

Γραφείο Προέδρου ΙΕΠ

Συνδικαλιστικοί & Ακαδημαϊκοί Φορείς Εκπαίδευσης

ΔΟΕ (Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας)

ΟΛΜΕ (Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης)

ΠΟΣΔΕΠ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού & Ερευνητικού Προσωπικού)

Αρχηγοί Πολιτικών Κομμάτων (Γραφεία / Κινοβουλευτικές Ομάδες)

Νέα Δημοκρατία

ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία

ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

ΚΚΕ

Ελληνική Λύση

Νέα Αριστερά

Νίκη

Πλεύση Ελευθερίας

Υπουργείο Ανάπτυξης (Ηγεσία)

Υπουργός / Γραφείο Υπουργού

Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων & ΣΔΙΤ

Γενική Γραμματεία Εμπορίου

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ - πρώην ΓΓΕΤ)

Γραφείο Γενικού Γραμματέα

Πρωτόκολλο / Γραμματεία

Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής

Γραμματεία Διαρκών / Ειδικών Μόνιμων Επιτροπών

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Γραφείο Υπουργού

Γραφείο Υφυπουργών / Γενικού Γραμματέα

Γενική Διεύθυνση / Πρωτόκολλο

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Γραφείο Υπουργού

Γραφείο Τύπου / Επικοινωνία

Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Γραφείο Υπουργού

Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών

Γραμματεία / Πρωτόκολλο

Αντιπροεδρία της Κυβέρνησης / Γραφείο Αντιπροέδρου

Γραφείο Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και μέσω της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων